

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**КАРПАТСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

ФІЗИКО-ТЕНІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра фізики та астрономії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Професійна майстерність сучасного вчителя

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Освітня програма: «Середня освіта (фізика та математика)»

Спеціальність: А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Галузь знань: А Освіта

Затверджено на засіданні
кафедри фізики та астрономії
Протокол № 1 від “28” серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Професійна майстерність сучасного вчителя
Викладач (-і)	Яблонь Любов Степанівна
Контактний телефон викладача	0682340817
Е-mail викладача	liubov.yablon@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	<u>Очний</u> /заочний
Обсяг дисципліни	<u>3</u> кредити ЄКТС, <u>90</u> год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Щосереди
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Предметом вивчення дисципліни є закономірності, принципи та інструменти формування педагогічної майстерності майбутнього вчителя, включно з розвитком професійних компетентностей, комунікативних умінь, методичної культури та використанням сучасних цифрових і інноваційних технологій (зокрема хмарних сервісів та штучного інтелекту) у педагогічній діяльності.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Метою є формування професійної педагогічної компетентності студентів шляхом оволодіння основами педагогічної майстерності, сучасними методами викладання, інструментами цифрової педагогіки та технологіями штучного інтелекту для ефективної роботи в освітньому середовищі. Завдання дисципліни: Студент має навчитися: • застосовувати принципи педагогічної майстерності в освітньому процесі; • використовувати сучасні цифрові інструменти (AI, хмарні сервіси, інтерактивні платформи); • створювати дидактичні матеріали з використанням EdTech-технологій; • формувати власний педагогічний стиль; • здійснювати рефлексію, самооцінювання та розвиток професійної етики; • проектувати навчальні заняття нового покоління.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

Загальні компетентності:

- Комунікативна компетентність
- Критичне мислення
- Уміння працювати в команді
- Цифрова грамотність (DigComp 2.2)

Фахові компетентності:

- Педагогічна техніка та культура мовлення
- Проектування уроку
- Навчання інноваційним методам: STEAM, Problem-Based Learning, Flipped Classroom
- Використання хмарних сервісів та ШІ в педагогічній діяльності
- Управління увагою та мотивацією учнів
- Емоційний інтелект та педагогічна етика

Очікувані результати:**1. Розуміти природу педагогічної майстерності**

- пояснювати сутність педагогічної майстерності, педагогічної техніки та професійної культури вчителя;
- характеризувати вимоги до сучасного вчителя в умовах цифрової трансформації освіти.

2. Застосовувати ефективні методи комунікації

- використовувати вербальні й невербальні засоби педагогічного впливу;
- встановлювати педагогічно доцільну взаємодію з учнями;
- застосовувати стратегії мотивації та підтримання дисципліни.

3. Проектувати та проводити сучасні уроки

- розробляти конспекти, освітні завдання та різні формати уроків (традиційних, інтерактивних, змішаного навчання);
- інтегрувати активні та інноваційні методи навчання (STEAM, PBL, Flipped Classroom).

4. Використовувати цифрові інструменти та хмарні сервіси

- створювати дидактичні матеріали за допомогою Google Workspace, Microsoft 365, Canva тощо;
- організовувати цифровий навчальний простір для класу;
- застосовувати інтерактивні платформи (Kahoot, Quizizz, Nearpod, Wordwall).

5. Етично та ефективно застосовувати технології штучного інтелекту

- використовувати ШІ для генерації навчальних матеріалів, тестів, планів уроків;
- здійснювати автоматизацію рутинних завдань учителя;
- застосовувати ШІ для індивідуалізації та адаптації навчання;
- дотримуватися етичних норм і принципів академічної доброчесності при використанні ШІ.

6. Розвивати власну педагогічну рефлексію та професійну поведінку

- здійснювати самооцінку педагогічної діяльності;
- визначати власні сильні й слабкі сторони;

• будувати індивідуальну траєкторію професійного розвитку; • запобігати професійному вигоранню та підтримувати баланс.			
7. Створювати та презентувати власні педагогічні продукти			
• підготувати цифрове портфоліо; • створити навчальні відео, інтерактивні вправи, тести; • захищати власний фрагмент уроку з інтеграцією цифрових технологій і ШІ.			
5. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття	Загальна кількість годин		
лекції	12		
Практичні заняття	18		
самостійна робота	60		
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий
	А4 Середня освіта		вибірковий
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		кількість год.	
		лекції	сам. роб.
Тема 1. Педагогічна майстерність як основа професії		2	10
1. Поняття педагогічної майстерності. 2. Образ сучасного вчителя. 3. Професійні стандарти педагога (в т.ч. цифрові компетентності). 4. Педагогічна техніка: голос, міміка, жести, пози. 5. Педагогічна етика та психологічний комфорт на уроці.		2	
Практичні роботи: • Аналіз відеофрагментів уроків: «Що робить вчителя майстром?»			

• Вправа «Голос педагога» – робота з інтонацією, паузами, темпом мовлення. • Рольові педагогічні ситуації.			
Тема 2. Комунікація та взаємодія з учнями 1. Вербальна та невербальна комунікація. 2. Формування довіри та підтримки в класі. 3. Управління конфліктами. 4. Мотивування учнів. 5. Робота з різними віковими групами. Практичні роботи: • Створення комунікаційних сценаріїв для різних ситуацій. • Тренінг «Активне слухання». • Онлайн-симуляції взаємодії (Classcraft, TeachFX).	2	2	10
Тема 3. Сучасні методики навчання 1. Активні методи навчання. 2. Flipped classroom, cooperative learning. 3. STEAM для всіх предметів. 4. Навчання через критичне мислення. 5. Проектно-орієнтоване навчання. Практичні роботи: • Розробка фрагмента уроку з використанням STEAM. • Мікрвикладання (mini-lesson). • Створення власного інтерактивного навчального завдання.	2	4	10
Тема 4. Цифрова педагогіка та хмарні сервіси 1. Хмарні сервіси в роботі вчителя (Google Workspace, Microsoft 365, Canva). 2. Інтерактивні платформи (Kahoot, Quizizz, Wordwall, Nearpod). 3. Створення мультимедійних навчальних матеріалів. 4. Управління цифровим класом. Практичні роботи: • Створення інтерактивної презентації. • Розробка тестів у Google Forms / Quizizz. • Створення освітнього блогу / сайту вчителя.	2	4	10
Тема 5. Штучний інтелект у діяльності вчителя 1. Основи ШІ та великі мовні моделі. 2. Генеративний ШІ для створення освітніх матеріалів. 3. Автоматизація рутинних педагогічних	2	4	20

процесів. 4. Етичне використання ШІ. 5. ШІ в оцінюванні та персоналізації навчання. Практичні роботи: • Генерація робочих аркушів у ChatGPT / Gemini / Copilot. • Створення зображень, відео та тренувальних матеріалів. • Розробка адаптивного уроку з використанням ШІ-асистента. • Створення «AI-помічника вчителя» (підбірка промптів + інструкцій).			
Модуль 6. Професійне становлення та саморозвиток педагога 1. Цифровий слід і репутація вчителя. 2. Професійне вигорання і самоорганізація. 3. Самооцінювання компетентностей. 4. Побудова кар'єрної траєкторії педагога 2030. Практичні роботи: • Розробка персонального професійного плану. • Тренінг з тайм-менеджменту. • Створення портфоліо вчителя (e-portfolio).	2	2	
ЗАГ.:	12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання навчальних досягнень студентів включає: ✓ усні опитування та активність участі на практичних заняттях; ✓ контрольні роботи (тести) після вивчення кожної теми ✓ презентація підготовленого портфоліо вчителя та індивідуального завдання за матеріалами самостійної роботи. Підсумковим контролем є залік. Система оцінювання є накопичувальна: вклад у загальну оцінку вносять такі види роботи: ✓ оцінка за практичні роботи (20 %); ✓ оцінка за контрольні роботи (20 %); ✓ оцінка за портфоліо (30 %) ✓ оцінка підготовленого індивідуального завдання (30 %). Залік виставляється за умов виконання всієї програми курсу.		

Вимоги до письмових робіт	Контрольні роботи проводяться із використанням платформи дистанційного навчання у вигляді завдань тестового контролю. Тести відкриті впродовж 10 днів після завершення вивчення кожної теми. Оцінка за тести виставляється у 100 бальній шкалі. Індивідуальні завдання - це підготовлені проєкти з вивчених тем.
Практичні заняття	Практичні заняття проводяться у вигляді тренінгів, майстер-класів, воркшопів для відпрацювання навиків використання інноваційних технологій у педагогічній майстерності вчителя. Рекомендовані платформи та інструменти • Google Workspace / Microsoft 365 • Canva, Padlet, Miro • Google Classroom, MS Teams • ChatGPT, Copilot, Gemini • Quizizz AI, Kahoot!, Wordwall • Diffusion-генератори (DALL-E, Stable Diffusion, Leonardo)
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент допускається до підсумкового контролю за умов відвідування занять, активної участі на них та виконання завдань, які оцінюються.
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік. Залік виставляється за умов виконання програми курсу на останньому занятті вивчення дисципліни.
7. Політика навчальної дисципліни	
<u>Письмові роботи:</u> Всі контрольні завдання студент виконує самостійно. <u>Академічна доброчесність:</u> Порушення вимоги самостійності виконання завдань курсу призводить до нульової оцінки за відповідний контрольний захід. <u>Відвідування занять</u> Пропущене заняття відпрацьовується шляхом демонстрації виконання всіх завдань пропущеного заняття. <u>Неформальна освіта:</u> Можливе зарахування результатів неформальної освіти через експертизу джерела викладачем.	
8. Рекомендована література	

1. Ковальчук Л.О. Основи педагогічної майстерності: Навч. посібник. – Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 608 с.
2. Педагогічна майстерність: Підручник / За ред. І. Зязюна. – К., 2004. – 422 с.
3. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник. – К., 2001. – 576 с.
4. Ягупов В.В. Педагогіка: Посібник. – К., 2002. – 560 с.
5. Вакалюк Т. А. Огляд існуючих моделей хмарних послуг для використання у вищих навчальних закладах / Т. А. Вакалюк // Тези доповідей VIII Міжнародної науково-технічної конференції «Інформаційно-комп'ютерні технології – 2016» (22–23 квітня 2016 р.). – Житомир : ЖДТУ, 2016. – С. 215-217.
6. Семеріков С. О. Хмарні технології навчання: витоки / О. М. Маркова, С. О. Семеріков, А. М. Стрюк // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2015. – №2 (46). – С. 29-44. – Режим доступу до журн. : <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1234/916#.VfFO4NLtmk>
[o](#).
7. Стрюк А. М. Система хмаро орієнтованих засобів навчання як елемент інформаційного освітньо-наукового середовища ВНЗ [Електронний ресурс] / А. М. Стрюк, М. В. Рассовицька // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2014. – №4 (42). – С. 150-158. – Режим доступу до журн. : <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1087/829>.
8. Шишкіна М. П. Хмаро орієнтоване освітнє середовище навчального закладу: сучасний стан і перспективи розвитку досліджень [Електронний ресурс] / М. П. Шишкіна, М. В. Попель // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2013. – №5 (37). – С. 66-80. – Режим доступу до журн. : <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/903/676>.
9. Доценко С.О., Собченко Т.М., Боярська-Хоменко А.В. Штучний інтелект в освітніх галузях. Навчально-методичний посібник для вищої педагогічної освіти. Харків, 2024.
10. ШІ в системі інформаційно-аналітичного супроводу цифрової трансформації освіти. К., 2024.

Викладач
професор кафедри фізики і методики викладання
Яблонь Любов Степанівна